

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Харківської державної
академії дизайну і мистецтв
проф. Олександр СОБОЛЄВ

« 16 » грудня 2024 р.

ВИСНОВОК

ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ

Гао Сяотяня

«Трансформація морфології зображальної сфери сучасного Китаю: контекст, принципи, типологія», поданої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (галузь знань 02 – Культура і мистецтво).

Дисертація Гао Сяотяня «Трансформація морфології зображальної сфери сучасного Китаю: контекст, принципи, типологія» виконана на кафедрі теорії і історії мистецтв Харківської державної академії дизайну і мистецтв. Тема дисертації затверджена вченою радою ХДАДМ (протокол № 11 від 30 квітня 2021 року).

У попередній експертизі дисертації, проведеній на базі кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ, беруть участь двоє рецензентів: Котляр Євген Олександрович – кандидат мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри монументального живопису Харківської державної академії дизайну і мистецтв, Горбатенко Людмила Павлівна – доцентка, кандидатка мистецтвознавства, доцентка кафедри живопису Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

За результатами аналізу змісту дисертаційного дослідження Гао Сяотяня, поданих до розгляду наукових публікацій за темою дисертації, а також враховуючи підсумки публічної презентації здобувачем наукових результатів дисертації, яку проведено на кафедрі теорії і історії мистецтв 12 грудня 2024 р., визначено наступне:

1. Актуальність теми дисертації. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю дослідити морфологічні зміни, які відбулись в зображальній сфері Китаю, визначивши її дві основні складові: традиційно-канонічну систему образотворчого мистецтва та неканонічну систему образотворчого мистецтва з новітніми морфологічними утвореннями. Акцент в дослідженні робиться на сучасному періоді морфологічних трансформацій в зображальній сфері Китаю,

адже саме цей період видається найдинамічнішим. Дослідження контекстів, принципів та типології формотворення в зображальній сфері сучасного Китаю дозволяє заповнити лакуни у загальній теорії образотворчого мистецтва, сформулювати новий ракурс дослідження зазначеної проблеми.

2. Зв'язок теми дисертації з науковими програмами, планами, темами університету та кафедри. Дисертація виконана відповідно до плану підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації кафедри теорії та історії мистецтв Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів. Дисертаційне дослідження актуалізує проблематику морфологічного аналізу трансформацій, які відбулись в зображальній сфері Китаю, та здійснене самостійно. Наукова гіпотеза, теоретичний аналіз і сформульовані висновки відображають особистий погляд автора, є результатом узагальнення як власного теоретичного, творчого і педагогічного досвіду, так і переосмислення масиву наукових досліджень попередників. Усі три статті, опубліковані у фахових виданнях України, є одноосібними.

4. Новизна основних результатів дисертаційного дослідження полягає в тому, що вперше комплексно розглянуті трансформації морфології зображальної сфери сучасного Китаю, систематизовані та досліджені принципи, які впливали та впливають на морфологічні зміни в ній, здійснена типологізація неканонічної системи образотворчого мистецтва сучасного Китаю, окреслено коло визначних китайських майстрів, що віддзекалили в своєму мистецтві ті морфологічні зміни, які відбулись в зображальній сфері країни. Дисертація є самостійною, оригінальною роботою. Висновки й положення наукової новизни, викладені в дисертації, отримані автором особисто.

5. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій. Наукові результати та запропоновані автором висновки спираються на його самостійні дослідження. Авторка проаналізувала значний теоретичний та практичний доробок мистецтвознавців з проблеми, обсяг творів з таких провідних музеїв світу, як Національний музей Гугун в Пекіні, Національний музей-палац в Тайбей, Національний музей в Шанхаї, Музей історії в Тайбей та інших. Крім того до джерельної бази роботи залучено матеріали, які стосуються новітніх художніх практик Китаю (фото цифрових картин, перформансів, інсталяцій тощо).

Дисертант опрацював кілька груп наукових публікацій, дотичних до теми, критично оцінюючи ставлення до сучасної морфології образотворчого

мистецтва Китаю як вітчизняних, так і західних мистецтвознавців, здійснив аналіз основних етапів морфологічних змін в традиційно-канонічній та неканонічних системах зображальної сфери, виявив ті принципи, за якими відбувались та відбуваються морфологічні трансформації в ній. Підтвердженням достовірності наукових положень дослідження є додаток у вигляді альбому ілюстрацій, аналітичних схем. Наукові положення дисертації апробовані на 6-ти Всеукраїнських і Міжнародних наукових та науково-практичних конференціях та викладені також в розділі колективної монографії. Текст дисертації та публікації за темою підтверджують достовірність і наукову новизну отриманих результатів. Об'єкт і предмет дисертації та обрана проблематика відповідають паспорту спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

6. Теоретичне та практичне значення одержаних результатів полягає у можливості їх використання при розробці підручників, лекційних курсів, навчальних посібників з історії світового мистецтва, мистецтва країн Сходу, художньої культури. Результати та матеріали дослідження збагачують вітчизняне мистецтвознавство, надаючи можливості застосування інших, аніж традиційних для Китаю, теоретичних підходів для аналізу змін в зображальній сфері країни. Дисертація артикулює морфологічний підхід в оцінці еволюції зображальної сфери Китаю, сприяючи удосконаленню теоретичної бази мистецтвознавчої науки та надає цілісне, науково обґрунтування уявлення про ті трансформації, які відбулись в його зображальній сфері наприкінці ХХ-початку ХХІ ст., що є важливим для педагогічної теорії та творчої практики.

7. Апробація результатів дослідження. Матеріали дослідження оприлюднені та апробовані у виступах на 6 Міжнародних і Всеукраїнських наукових та науково-практичних конференціях:

Міжнародній науково-практичній конференції «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність» (Харків, ХДАДМ, 2022), на Другій Міжнародній науковій та теоретичній конференції (Берлін, Німеччина: Європейська наукова платформа, 2022); на VIII Міжнародній науково-практичній конференції (Херсон: ХНТУ, Кам'янець-Подільський, 2022), на III Міжнародній науково-теоретичній конференції (Піза, Італійська Республіка: Європейська наукова платформа, 2022), на «Перших Таранушенківських читаннях» (Харків, ХДАДМ, 2023), на Міжнародній науково-практичній конференції «Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку» (Харків, ХДАК, 2023).

8. Повнота опублікування результатів дисертації та особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих із співавторами та зарахованих за темою дисертації. Основні результати дисертації були оприлюднені у наукових фахових виданнях України:

1. Сяотянь Гао. Настінний розпис в неканонічній типології жанрово-видової структури образотворчого мистецтва Китаю початок ХХІ ст. *ХУДПРОМ. Український журнал з мистецтва та дизайну*. 2023, 25 (1). С.87-95. DOI 10.33625/hudprom2023.02.087; <https://hudprom.org.ua/index.php/hp/article/view/22>.

2. Сяотянь Гао. Перфомативні практики в сучасному образотворчому мистецтві Китаю: морфологічний аспект. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип. 69, том 3, 2023. С.84-91. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/69-3-12>.

3. Сяотянь Г. Гібридні візуальні практики в неканонічній сфері сучасного китайського образотворчого мистецтва. *Актуальні проблеми гуманітарних наук*. Вип. 74, том 1, 2024. С.69-74. DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/74-1-9>.

Праці, які підтверджують апробацію результатів дисертації

1. Гао Сяотянь. Зміни принципової основи морфології образотворчого мистецтва сучасного Китаю // *Міжнародна науково-практична конференція «Мистецтво та дизайн у художній мові мінливого часу: морфологія, семіотика, візуальність»* // Збірник наукових матеріалів. 14 квітня 2022 року, ХДАДМ. – Харків, 2022. – 136 с. (укр., англ. мов.), С.29-30. <https://ksada.org/pdf1/konf-14.04.22.pdf>.

2. Гао Сяотянь. Принцип морфологічної ієрархічності в традиційній зображальній сфері Китаю. *Features of the development of modern science in the pandemic's era: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the II International Scientific and Theoretical Conference (Vol. 2), July 15, 2022*. Berlin, Germany: European Scientific Platform Vol.2.Pp.118-119. DOI 10.36074/scientia-15.07.2022.

3. Гао Сяотянь. Неканонічна типологія жанрово-видової структури образотворчого мистецтва Китаю. Дизайн та мистецтво в контексті соціокультурного розвитку // *Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (07-08 вересня 2022 р.)*, ХНТУ / за ред. Білик А.А. – Херсон: ХНТУ, Кам'янець-Подільський: ФОП Панькова А.С., 2022. – 234 с. С.82-84 <https://kntu.net.ua/ukr/content.pdf>.

4. Гао Сяотянь. Соціокультурний контекст трансформацій в образотворчій сфері Китаю на сучасному етапі. *Theoretical and practical scientific achievements: research and results of their implementation: collection of scientific papers «SCIENTIA» with Proceedings of the III International Scientific and Theoretical Conference, September 30, 2022*. Pisa, Italian Republic: European Scientific Platform.130 p. Pp. 127-128. ISBN 979-8-88796-803-2, DOI 10.36074/scientia-30.09.2022.

5. Сяотянь Гао. Відеопроєкції як складова неканонічної типології жанрово-видової структури образотворчого мистецтва Китаю. *Перші Таранушенківські читання: матеріали Всеукраїнської наукової конференції кафедри теорії і історії мистецтв ХДАДМ*, 14-15 квітня 2023 року / Харківська

державна академія дизайну і мистецтв. Харків: ХДАДМ, 2023. 136 с. С.111-112. <https://ksada.org/pdf1/Taranush-chitanna-2023.pdf>.

6. Сяотянь Гао. Перформативні практики в сучасному образотворчому мистецтві Китаю: морфологічний аспект. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку (22–23 листопада 2023 року)*. Х.: ХДАК, 2023, С.252. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/konfer/konfer/KSK-2023/Tezy-2023-1.pdf.

Публікації, які додатково відображають наукові результати дисертації

1. Гао Сяотянь. Морфологія традиційно-канонічної зображальної сфери Китаю. *Методологія крос-культурних досліджень аудіовізуальних та візуальних практик: колективна монографія* / за ред. В. Кутателадзе, З. Алфьорової. Харків : Видав. центр ХДАДМ, 2024. 175 с., С. 43-70. (Наукова серія кафедри МККП ХДАДМ). ISBN 978-966-8106-95-1. <https://ksada.org/repozitarij/metod-miz-kylt-praktik/metod-miz-kylt-praktik-repozitarij-mono-1.pdf>.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційного дослідження Гао Сяотяня на тему «Трансформація морфології зображальної сфери сучасного Китаю: контекст, принципи, типологія».

2. Вважати, що за актуальністю, проблематикою, змістом, ступенем наукової новизни, теоретичною та практичною цінністю здобутих результатів, обґрунтованістю висновків дослідження дисертація Гао Сяотяня на тему «Трансформація морфології зображальної сфери сучасного Китаю: контекст, принципи, типологія» повністю відповідає науковому профілю спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація», вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 26 березня 2016 року № 261, та пункту 11 Порядку присудження ступеня з присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

3. На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій та апробацій дослідження, а також за результатами публічної презентації наукових результатів дисертації рекомендувати дисертацію Гао Сяотяня на тему «Трансформація морфології зображальної сфери сучасного Китаю: контекст, принципи, типологія», за спеціальністю 023 – «Образотворче мистецтво,

декоративне мистецтво, реставрація» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

16.12.2024

ГОЛОВА

фахового семінару:

ШУЛІКА Вячеслав Вікторович,
Гарант Освітньо-наукової програми
«023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри реставрації та експертизи
творів мистецтва ХДАДМ

